

Pavel Bláha - Ten je krásnej č.2
Společnost DUHA, z. ú., sociální služby pro dospělé osoby s mentálním znevýhodněním
www.spolecnostduha.cz, www.novorocenky-pomahaji.cz
OIT podporuje smysluplné projekty.

Děláme to, co děláme z vlastní vůle?

Technologie, po kterých jsme tak hladoví, neslouží pouze k tomu, že nám umožňují komunikovat, šetřit čas nebo si dělat si pořádek v životě. Technologie nás na pozadí komunikace a interakce s aplikacemi nezávisle sledují, ukládají data a vytvářejí stále dokonalejší obraz našeho avatara.

Není to nějaká domněnka, je to vědní obor nazvaný Captologie. Captologie je studium počítačů jako přesvědčovacích technologií. Tato oblast zkoumání zkoumá překrývající se prostor mezi přesvědčováním obecně a výpočetní technologií. To zahrnuje návrh, výzkum a programovou analýzu interaktivních počítačových produktů vytvořených za účelem změny postoju nebo chování lidí.

Cílem je prostřednictvím technologií ovládat to, co lidé dělají. B.J. Fogg (Stanfordská univerzita) za tímto účelem rozpracoval specializovanou teorii, tzv. Foggův behaviorální model, který lze vyjádřit takto:

$$B = MAT \text{ (Motivation/Motivace + Ability/Obtížnost + Trigger/Impuls)}$$

K vyvolání určitého chování (B) je třeba nastavit podmínky, které mají 3 základní složky – motivace (M), obtížnost (A) a impuls (T). Nutnou podmínkou je, aby v okamžiku, kdy přijde impuls (spouštěč), byla motivace k provedení (jednání, chování) dostatečně vysoká. Je zřejmé, že u obtížných úkolů bude třeba mít větší motivaci než u snadných. Obtížnost je přitom závislá nejen na schopnosti každého jedince danou činnost vykonat, ale též na možnostech prostředí (dostupných nástrojích apod.).

Zní to moc teoreticky. Takže příklad:

B = povzbudit lidi, aby cestovali častěji na kole

M = dosáhnout kvantitativního cíle (20 km/týden), kvalita – překonání nejlepšího výkonu, moje kolo mění barvy podle výkonu, stoupám v žebříčku, otevírají se mi další funkce aplikace, ...

A = v jedné úrovni jednodušší úkoly zakončené složitějším, odměna je zasloužená a není nedosažitelná, ...

T = založ si účet, vytvoř si profil, zvládni ujet 20 km, porovnej se s ostatními, vytvoř tým, porážej soupeře, ...

To vše zabaleno do něčeho s názvem gamifikace, (Gamifikace je nástrojem, jak změnit naše návyky formou hry.) na spoustě příkladů dokazuje, že to funguje.

Funguje to při zlepšení našeho stravování, zvýšení míry pohybu v přírodě, nebo spoření peněz na důchod. Výsledky změn chování se následně promítají do poklesu obezity, nižších nákladů na zdravotní péči, efektivnějšího vzdělávacího systému a mnohem prozíravějších finančních rozhodnutí.

Data z těchto zábavných, užitečných a příjemných aplikací se někde ukládají? To asi budeme těžko dokazovat. A pokud ano, jak moc data (některá budou falešná) popíší našeho avatara?

Bude to dlouhý seznam, jen si uvědomte, co vše do různých aplikací zadáváte, co vše sdílíte na sociálních sítích a prostě v kyberprostoru.

A až ta data dostane do rukou správná skupina lidí, (viz případ Cambridge Analytica LLC) už nepůjde o jízdu na kole, hubnutí nebo stravování.

Budou ti, co si myslí, že to, co dělají, dělají z vlastní vůle opravdu těmi nejvíce manipulovatelnými?

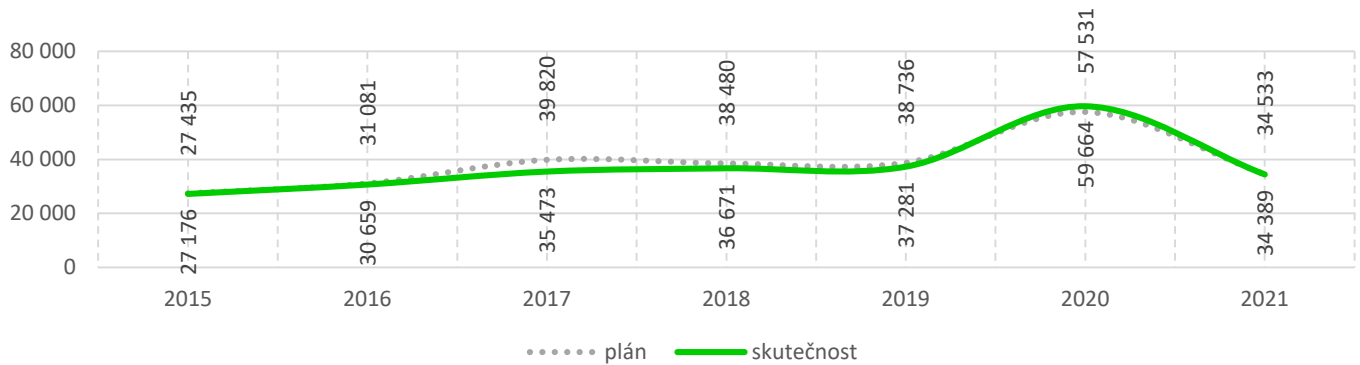
Jedná skupina antivaxerů z vlastního přesvědčení, nebo byla vytvořena uměle z důvodu nedostatku vakcíny?

„Jestliže se vládám a korporacím podaří ovládnout lidstvo, těmi nejsnadněji manipulovatelnými lidmi se stanou právě ti, kteří věří ve svobodnou vůli.“ [1]

[1] – HARARI, Yuval Noah. The myth of freedom. 2018. [cit. 2018-10-15]. Dostupný z WWW: [<https://www.theguardian.com/books/2018/sep/14/yuval-noah-harari-the-new-threat-to-liberal-democracy>].

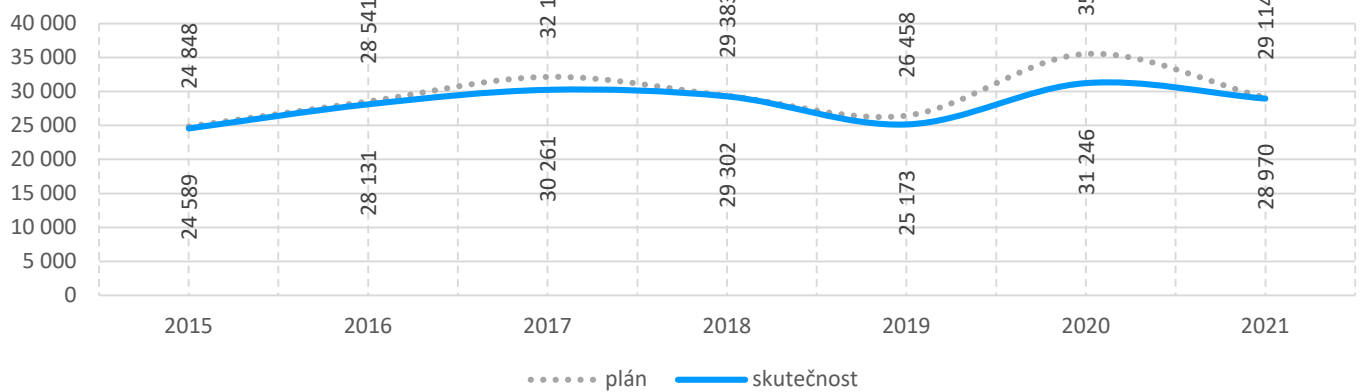
Rozpočet celkem

upravený (v tis. Kč)

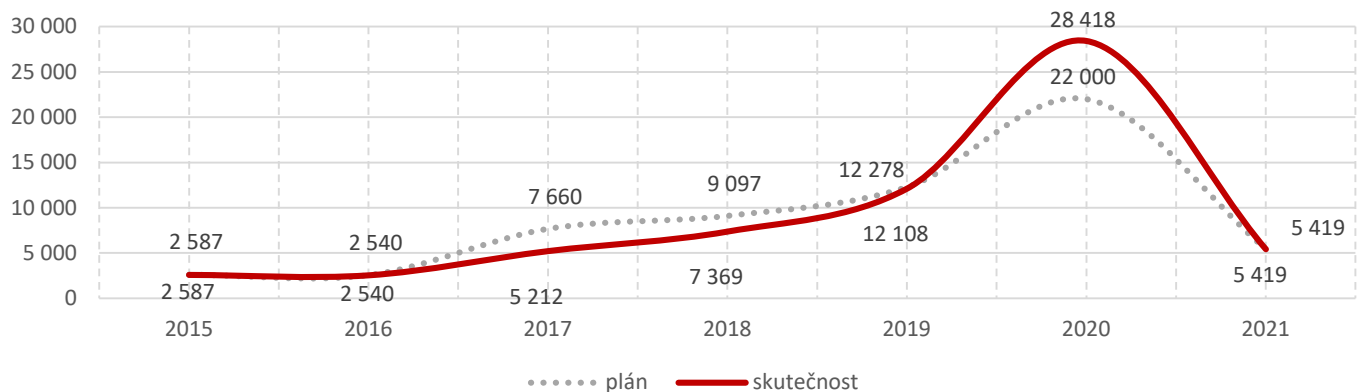
Rozpočet neinvestiční

upravený (v tis. Kč)

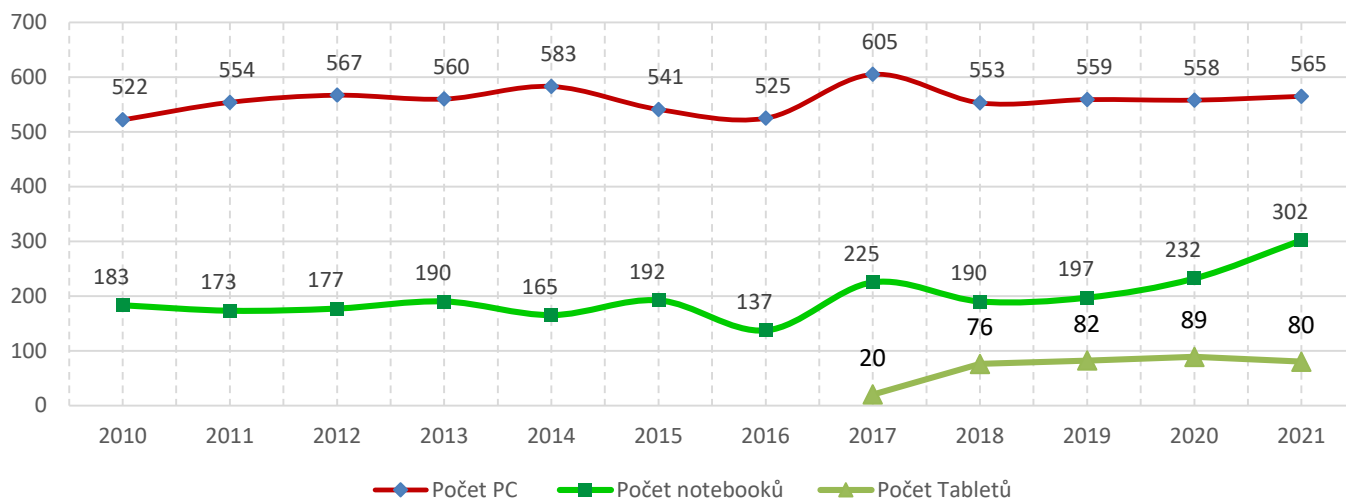
Rozpočet investiční

upravený (v tis. Kč)

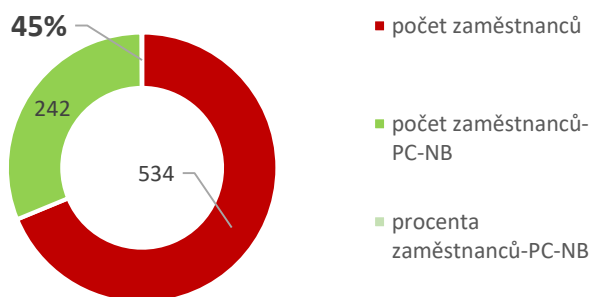

Rozpočet se po loňském roce, kdy byl realizován projekt „Obnova technologického centra“, vrátil na obvyklou úroveň. Výkyv je patrný zejména v investiční části rozpočtu.

Počet PC a notebooků a tabletů

Procento zaměstnanců s PC i notebookem

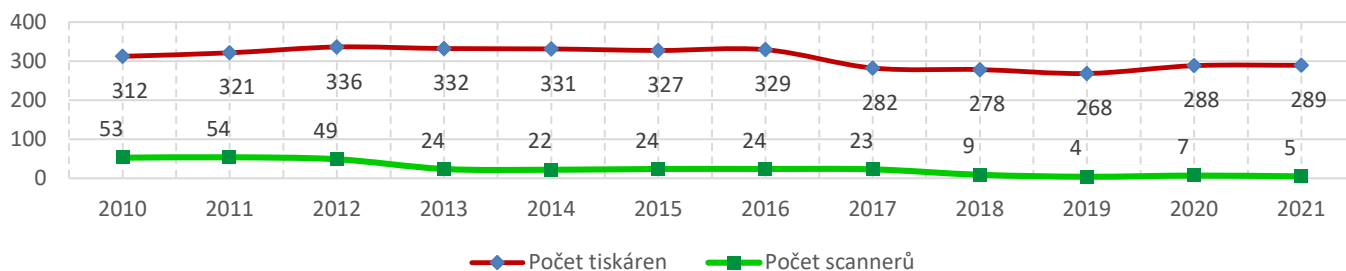

Počty zařízení se vyvíjejí. Využití tabletů, hlavně zastupiteli Olomouckého kraje, se drží na zhruba stejné úrovni. Ti je využívají pro vzdálený přístup k materiálům rady a zastupitelstva.

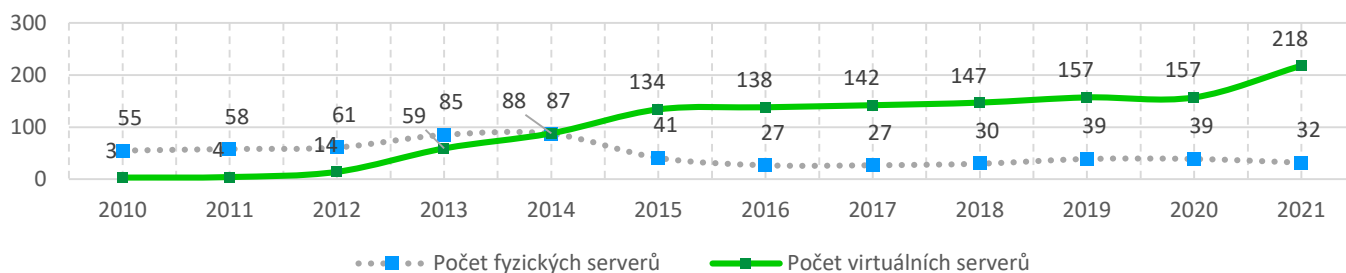
Potřeba práce z domova se projevila v nárůstu počtu notebooků, 45% zaměstnanců má k dispozici PC i notebook.

U serverů převládá trend virtualizace. Množství fyzických a virtuálních serverů se postupně od sebe vzdaluje.

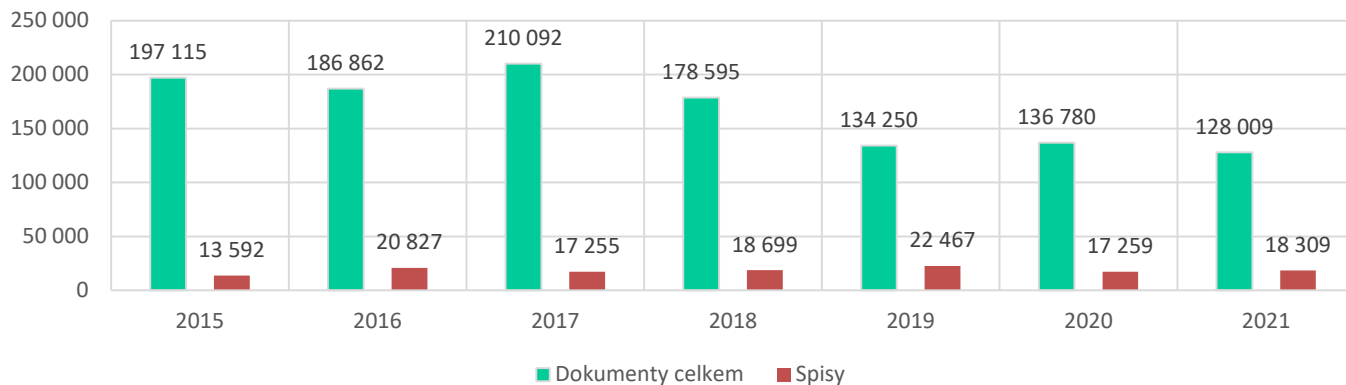
Počet tiskáren a scannerů

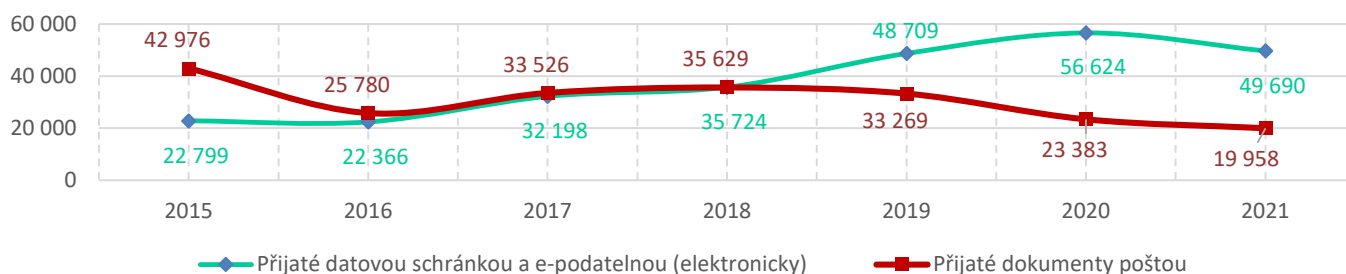
Počet serverů

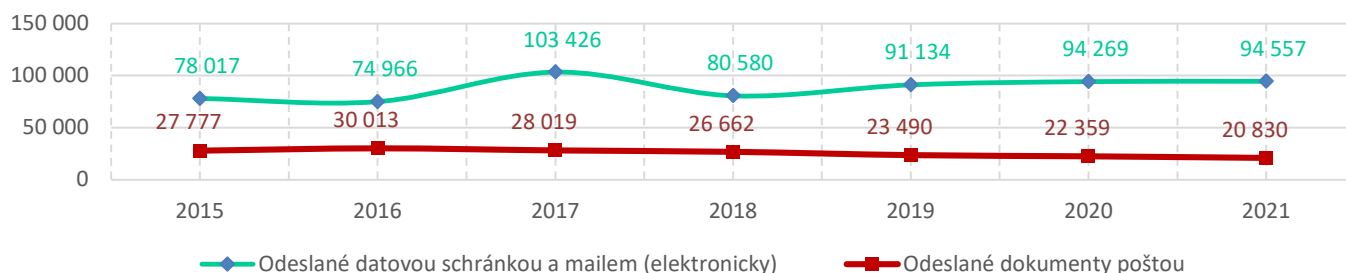
Dokumenty a spisy celkem

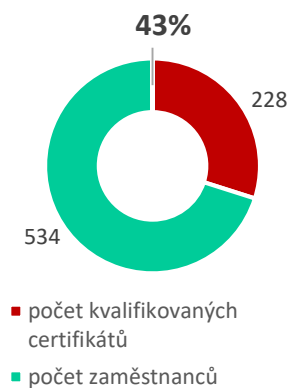
Přijaté dokumenty

Odeslané dokumenty

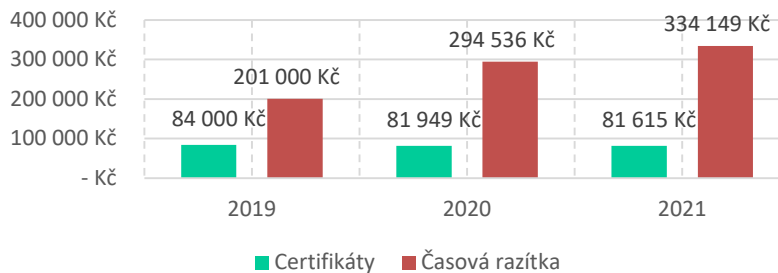

Procenta uživatelů certifikátů

Kvalifikované certifikáty a časová razítka

(hrazeno pro úřad z rozpočtu OIT)

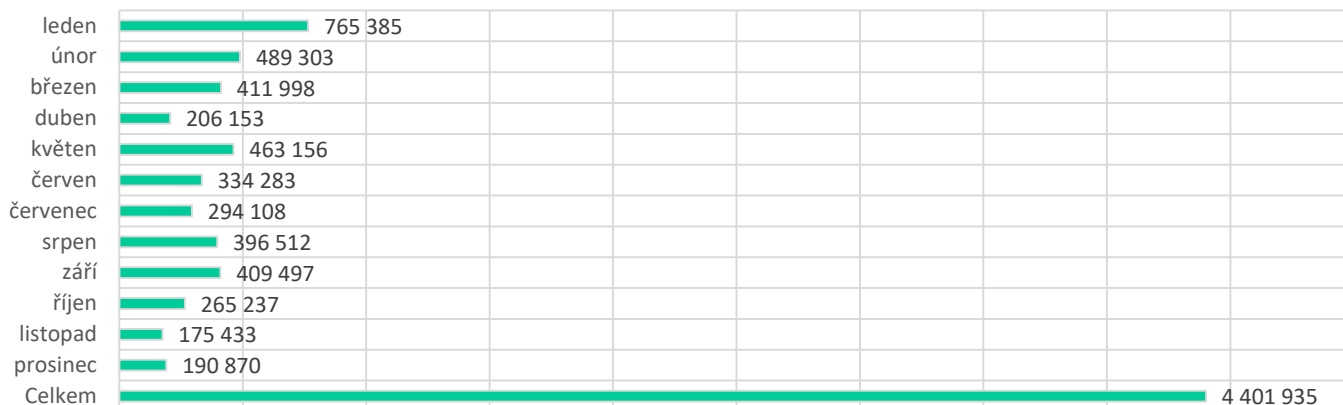
Elektronická komunikace převládá. Potěšující je vývoj přijatých dokumentů. Znamená to, že veřejnost stále více využívá elektronickou formu.

Situaci ilustruje nárůst nákladů na časová razítka, která jsou nezbytná k prokazování doby doručení i odeslání dokumentů.

POŠTA, VIRY, SPAMY

Přijaté zprávy

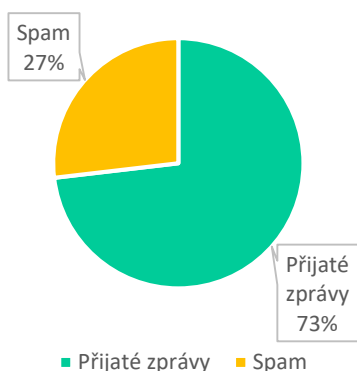

Komunikaci s úřadem, tedy i poštu, ovlivnila pandemická situace. Došlo k výrazné změně způsobu komunikace, její značná část se přesunula do elektronické podoby.

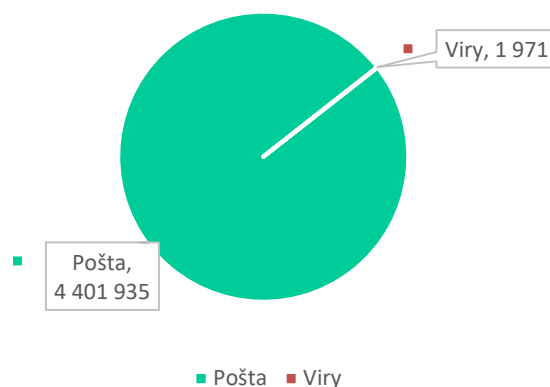
Odeslané zprávy

Podíl spamu v přijatých zprávách

Výskyt virů v poště

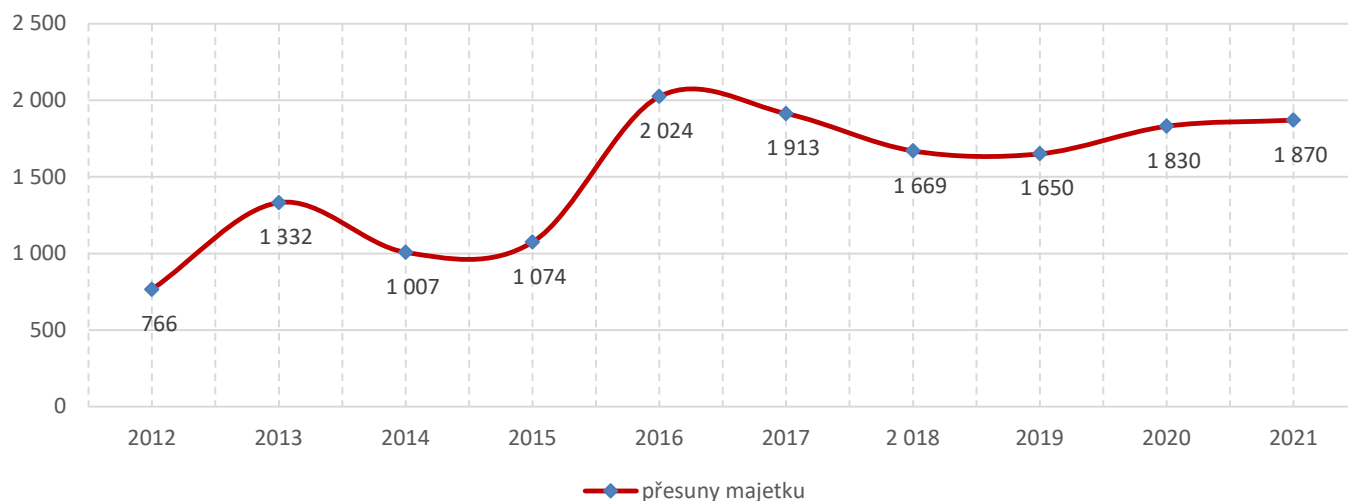

Přehled vypovídá o potřebě ochrany elektronické komunikace úřadu. Spam se daří z velké části blokovat. Viry v poště jsou detekovány a odstraněny.

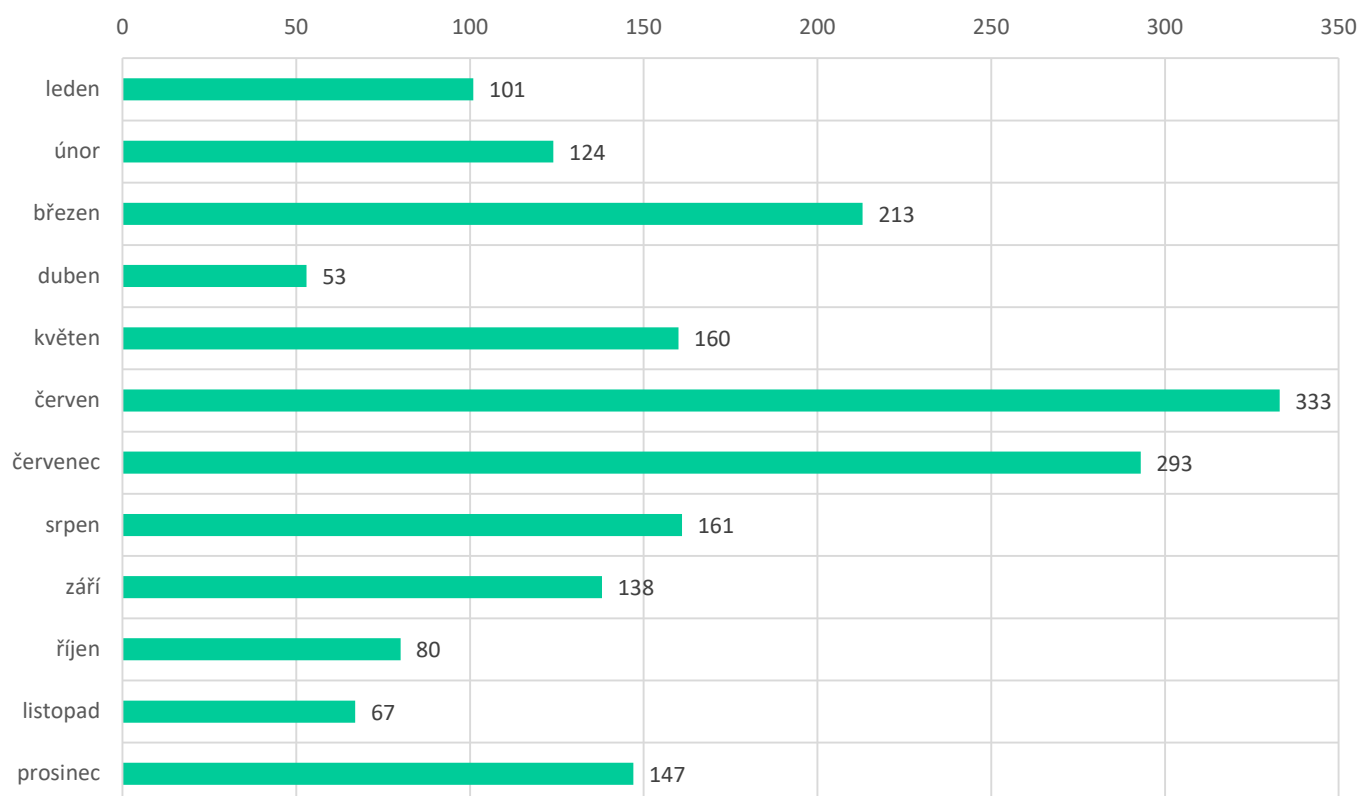
PŘESUNY MAJETKU

Přesuny majetku v letech

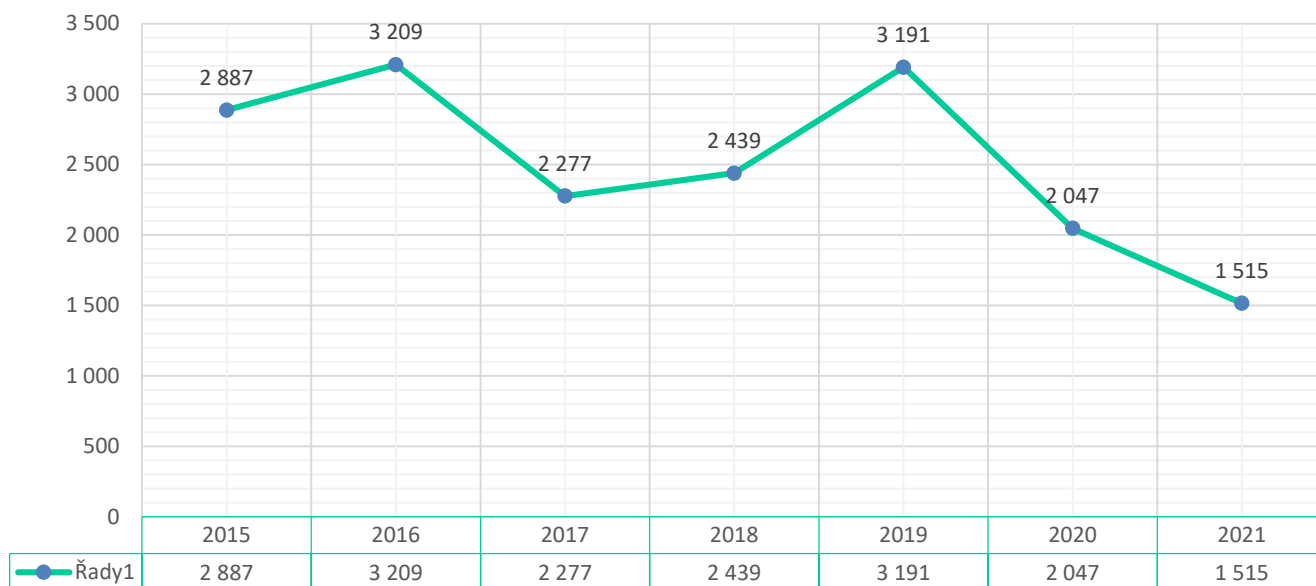

Přesuny majetku 2021

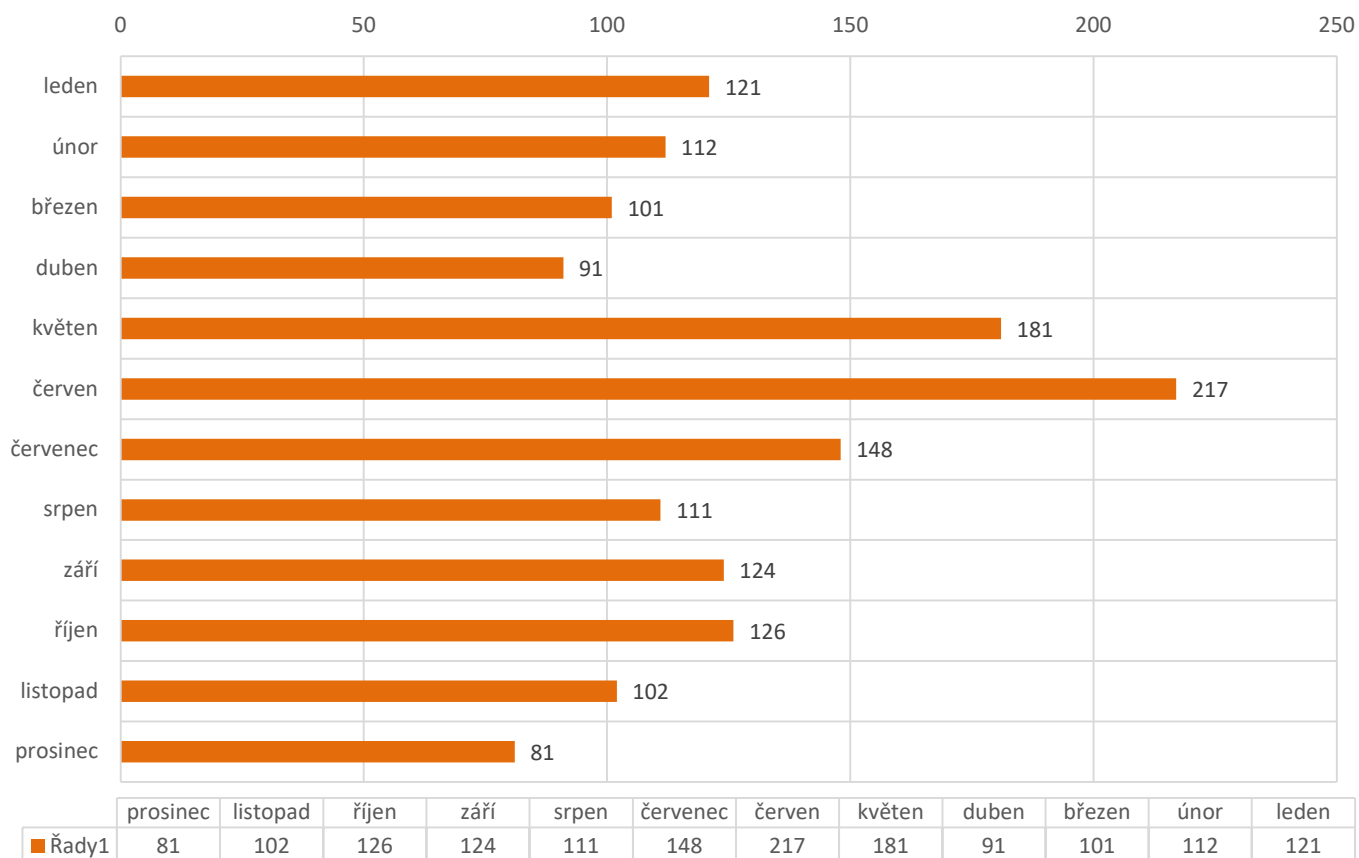
Přesuny majetku jsou kontinuální aktivitou úřadu. Jejich intenzita je ovlivněna stěhováním uživatelů, nástupy a odchody. V roce 2021 je jasně zřetelný dopad epidemie, kdy velká část uživatelů pracovala v režimu Home Office. Zvýšený počet přesunů v červnu a červenci je způsoben změnami v organizační struktuře úřadu, kdy docházelo ke vzniku nových organizačních jednotek a zániku OPŘPO.

Počty hlášení HelpDesku v letech

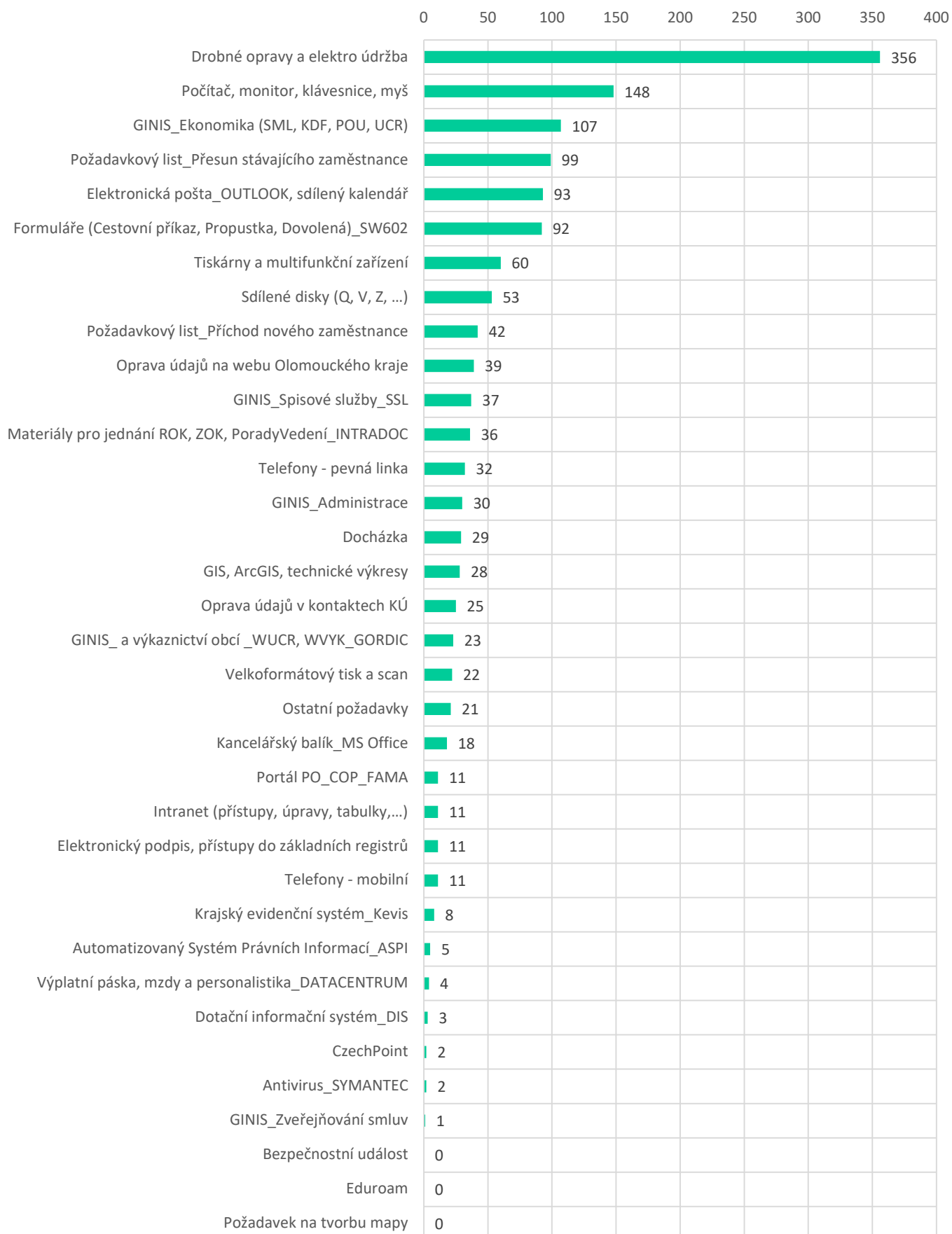

Počty hlášení HelpDesku mají od roku 2019 sestupnou tendenci. Jejich pokles je ovlivněn zaváděním nových systémů, implementací vyšších verzí a postupnou elektronizací procesů. Svou roli může hrát i vyšší úroveň znalostí a zkušeností uživatelů.

Počty hlášení HelpDesku v měsících 2021

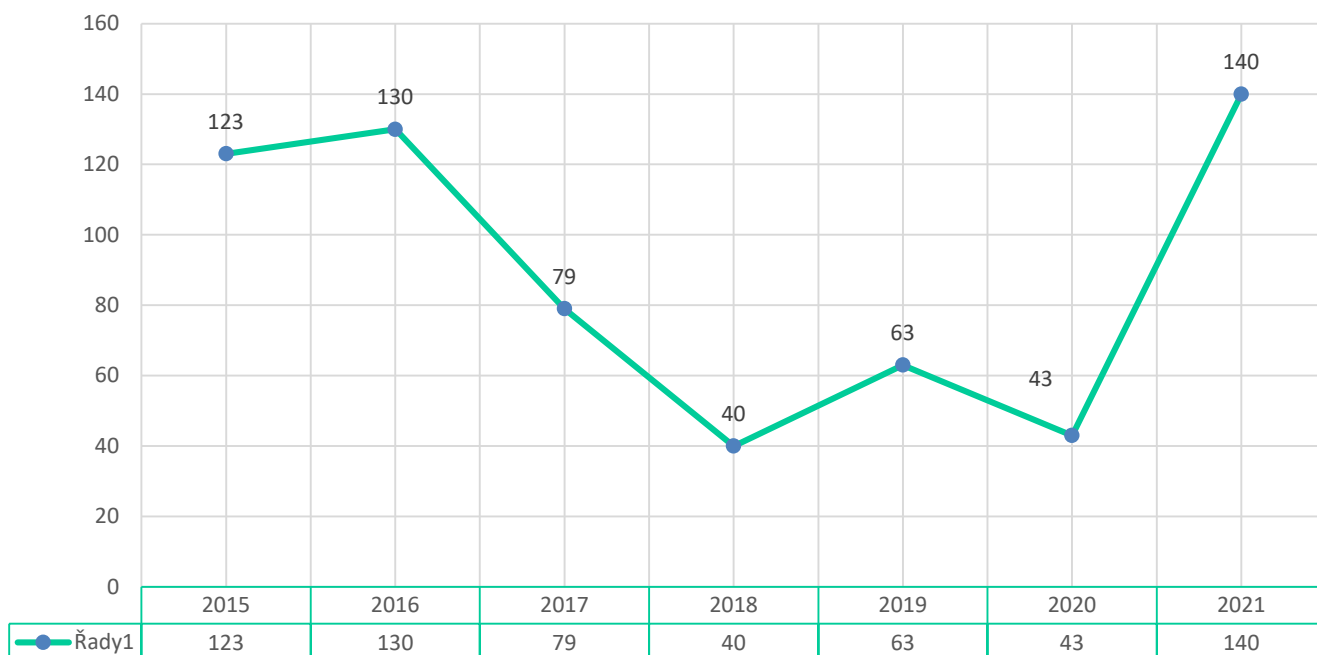
Počet typů hlášení v roce 2021

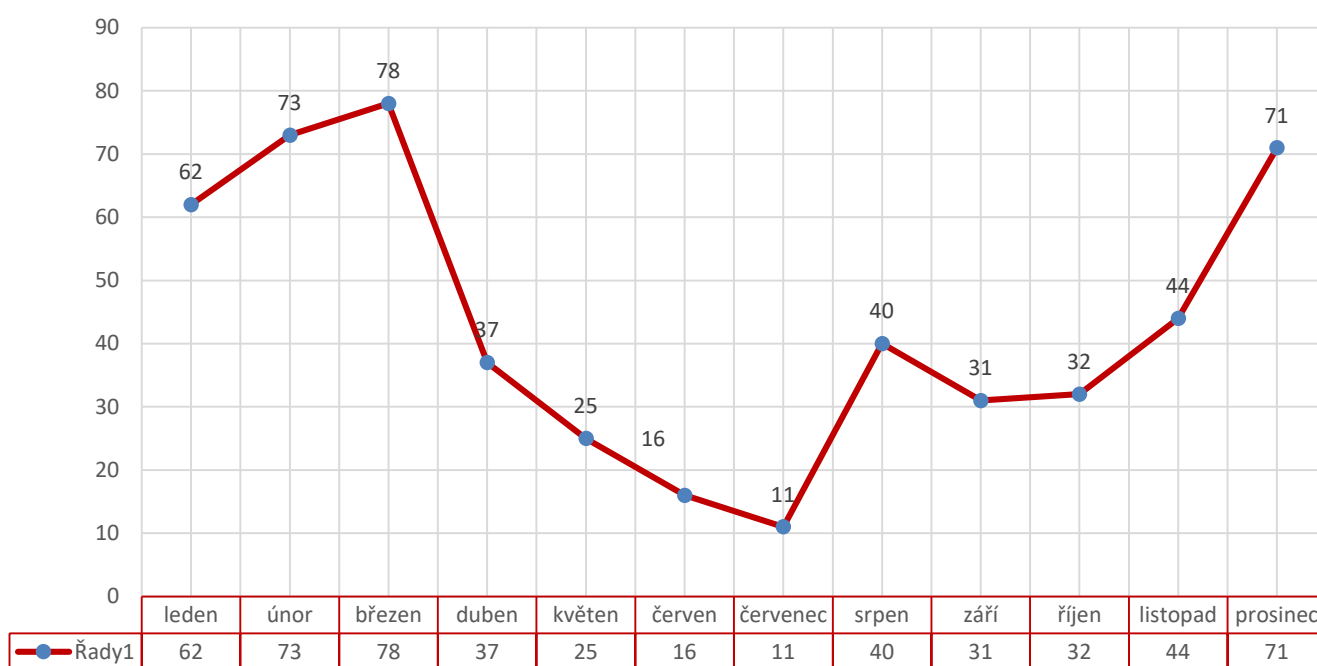
REZERVACE NOTEBOOKŮ

Počet uskutečněných rezervací

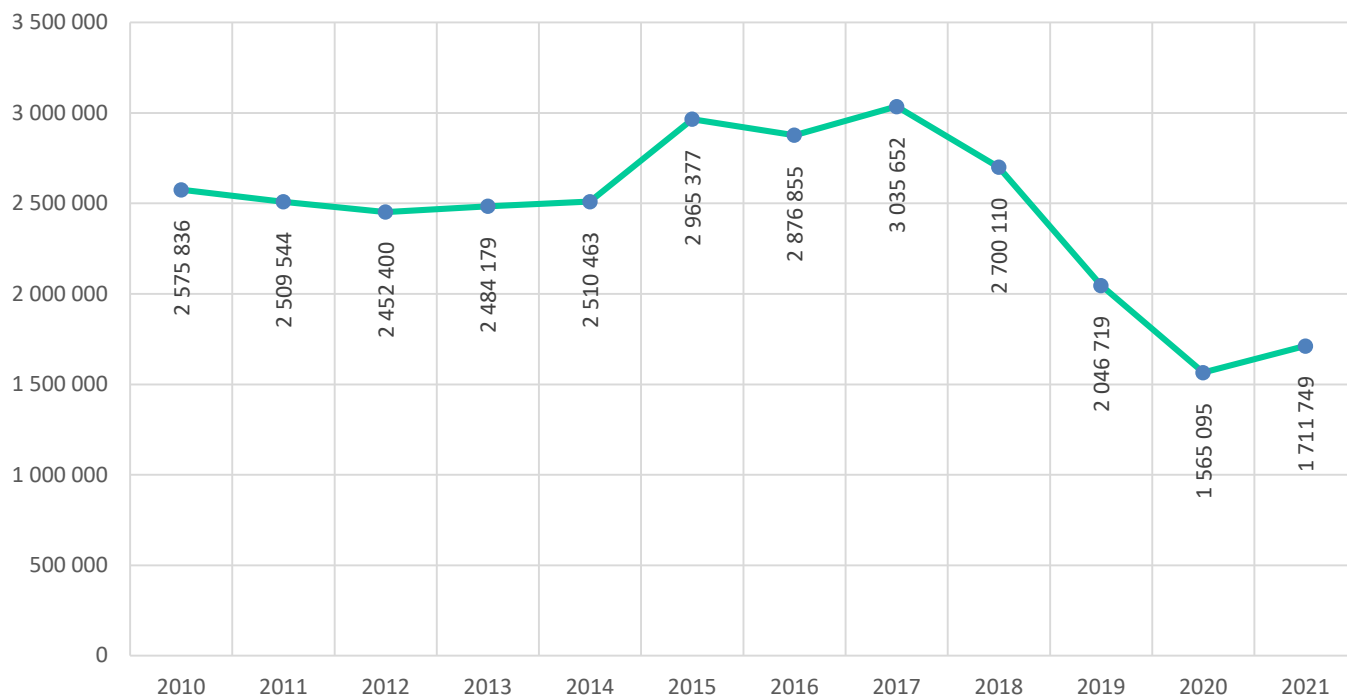

Pro individuální použití jsou na KÚ vyhrazeny notebooky, které si může zapůjčit jakýkoliv zaměstnanec. Nejčastěji jsou využívány k prezentacím na služebních cestách. Notebooky jsou odborem informačních technologií pravidelně kontrolovány, nahrávány aktualizace systému i antivirové ochrany. Rezervace notebooků vzrostly díky pandemické situaci, kdy velká řada akcí, schůzek a konferencí proběhla on-line.

Počet uskutečněných rezervací ve dnech 2021

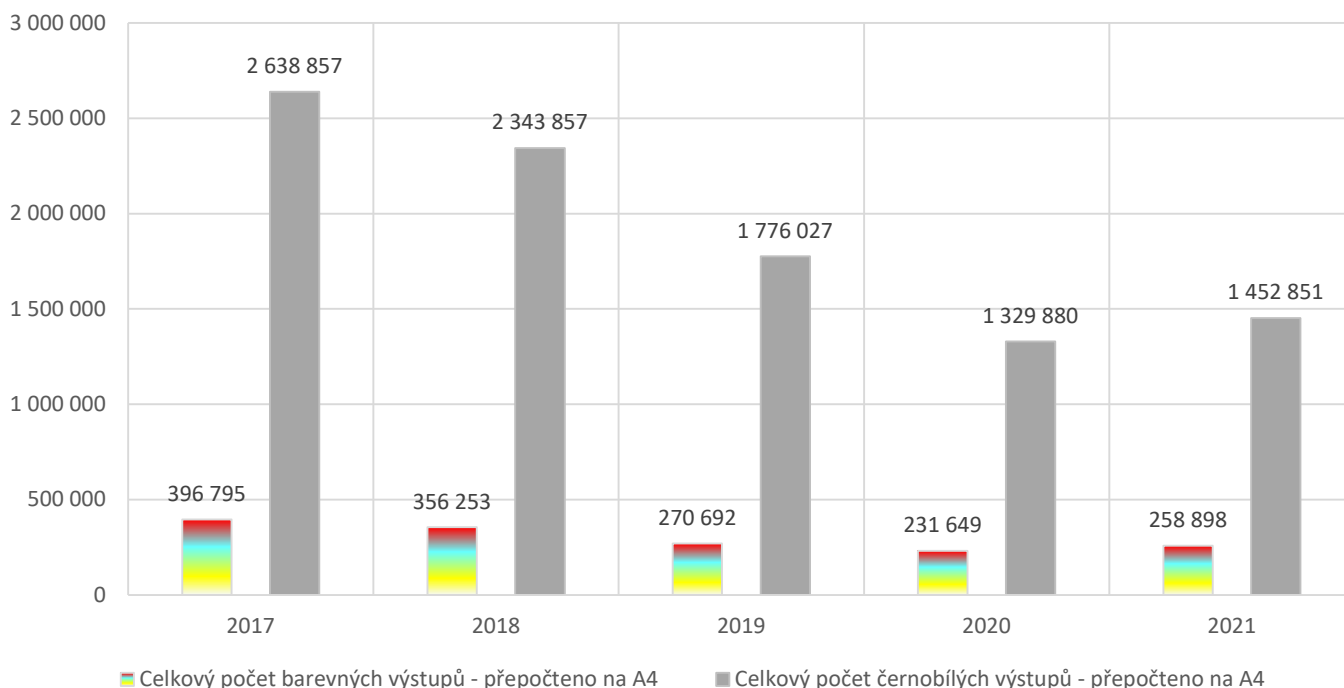

Počty vytištěných stránek v letech

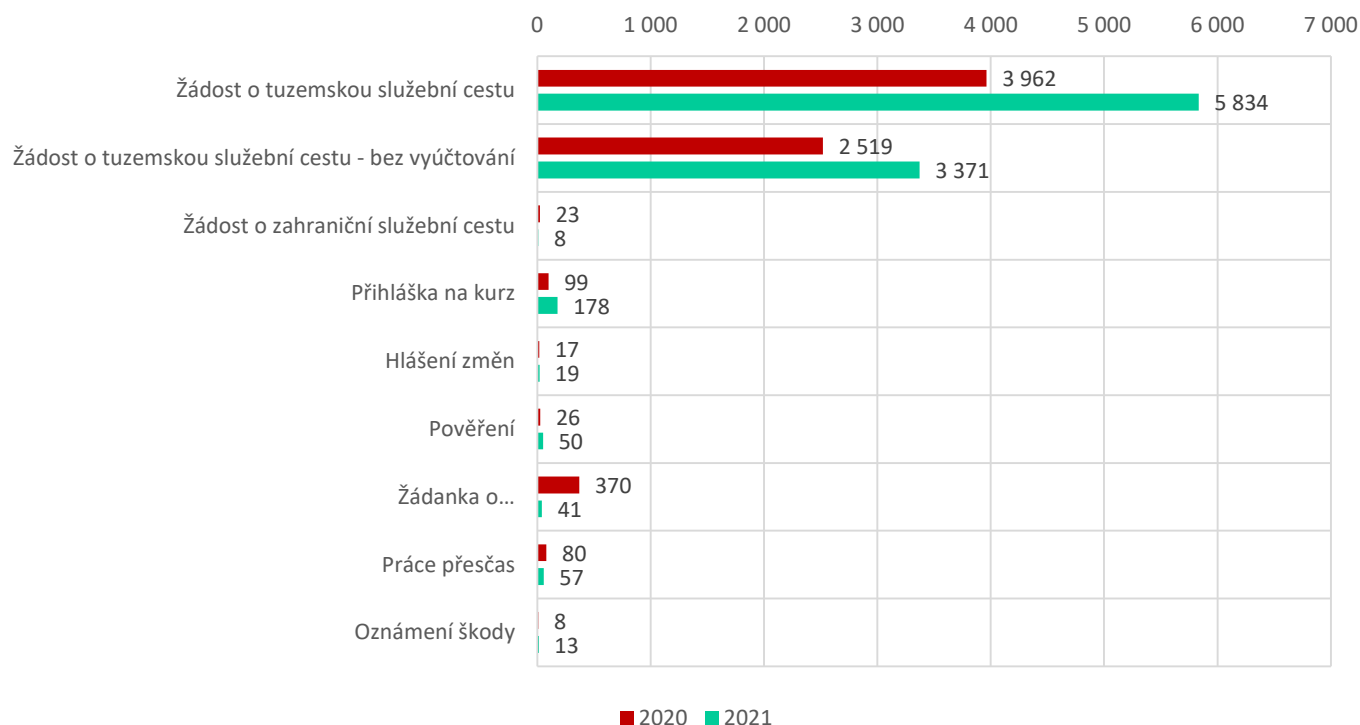

Počty tisků se v roce 2021 zastavily prudký pokles, který zaznamenávaly od roku 2018. Míra elektronizace se stabilizovala a pořizování dokumentů v papírové podobě vždy bude v určité míře nutné. Přehled tisku je pořizován z dat multifunkčních zařízení, kde jsou dostupné statistiky. Místní tiskárny sledovat nelze. Z celkového počtu zařízení - 289 sledujeme 64. Multifunkční zařízení jsou hlavním prostředkem tisku pro většinu zaměstnanců.

Počty barevných a černobílých stránek v letech

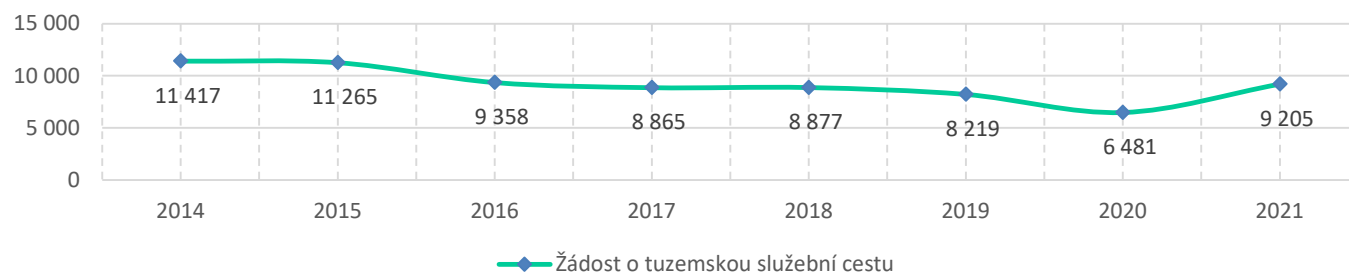

Formuláře

Využití elektronických formulářů se dále rozvíjí. Na žádostech o služební cesty se názorně ukazuje, jak epidemie omezila fyzické cestování zaměstnanců úřadu. Velká část schůzek a školení se nyní řeší on-line.

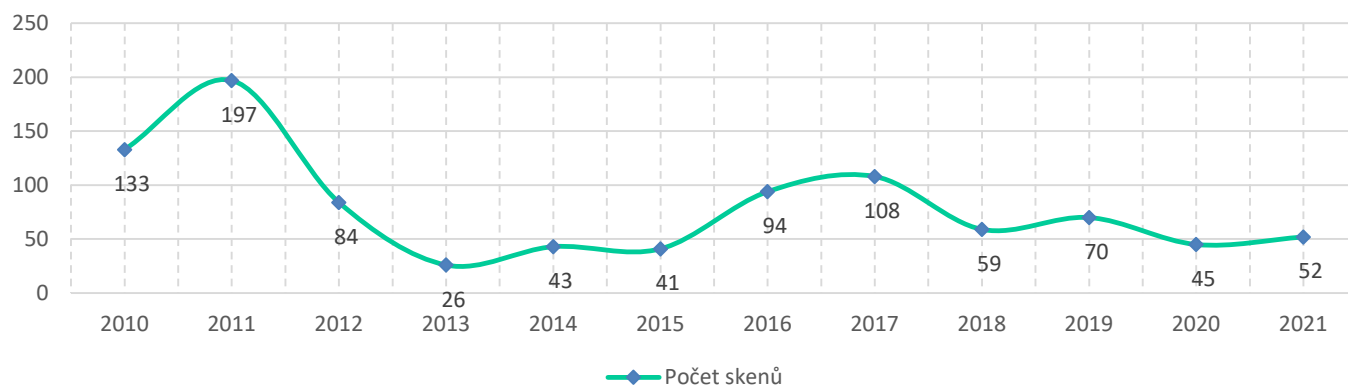
Žádost o tuzemskou služební cestu

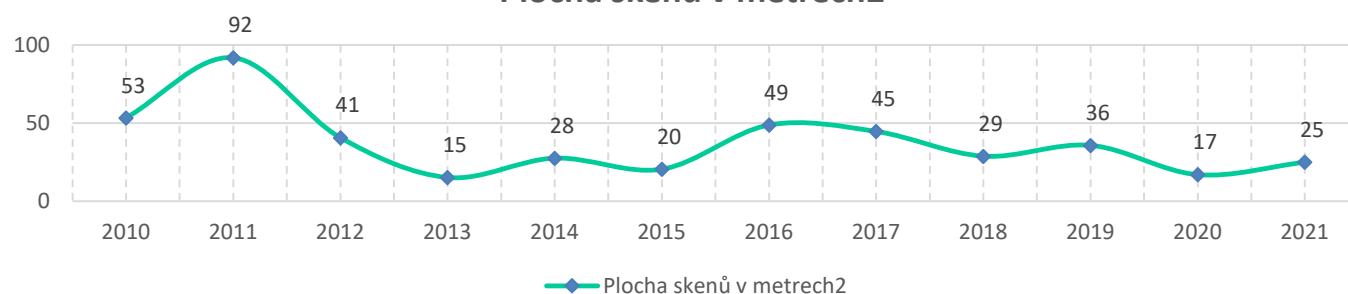
Žádost o zahraniční služební cestu

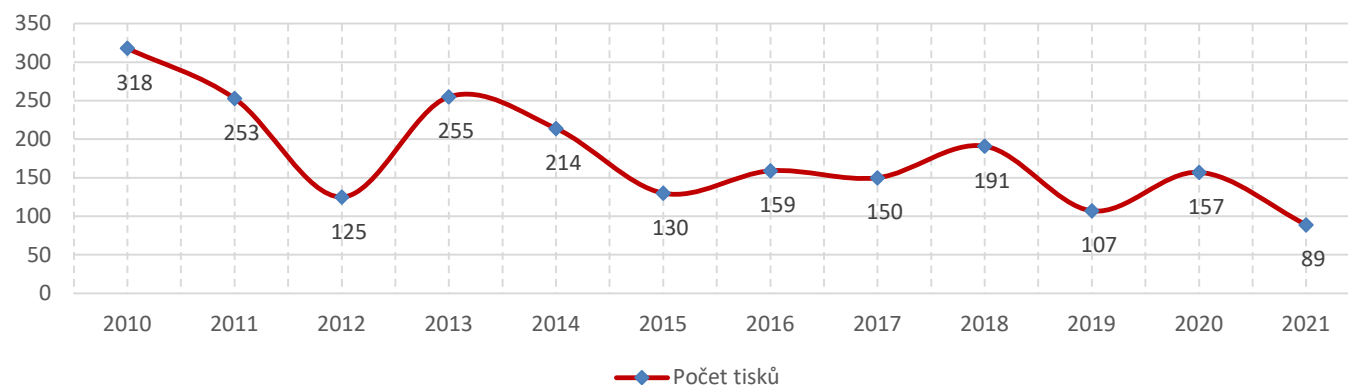
Počet skenů

Skeny jsou prováděny na velkoformátovém skeneru IQ Quattro 4450

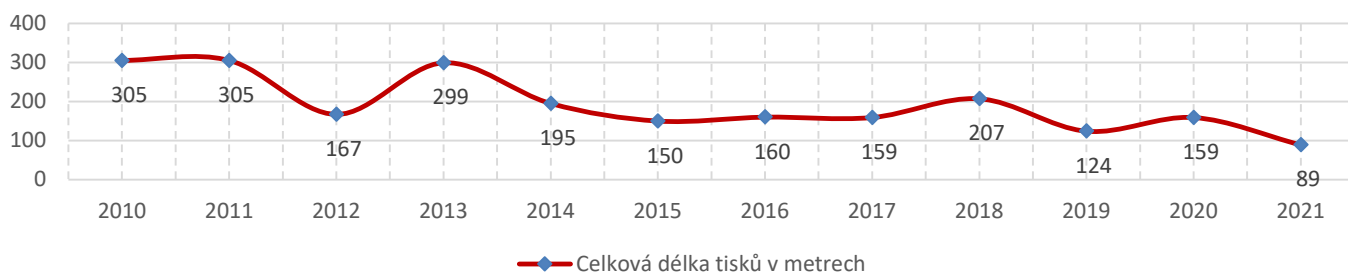
Plocha skenů v metrech²

Počet tisků

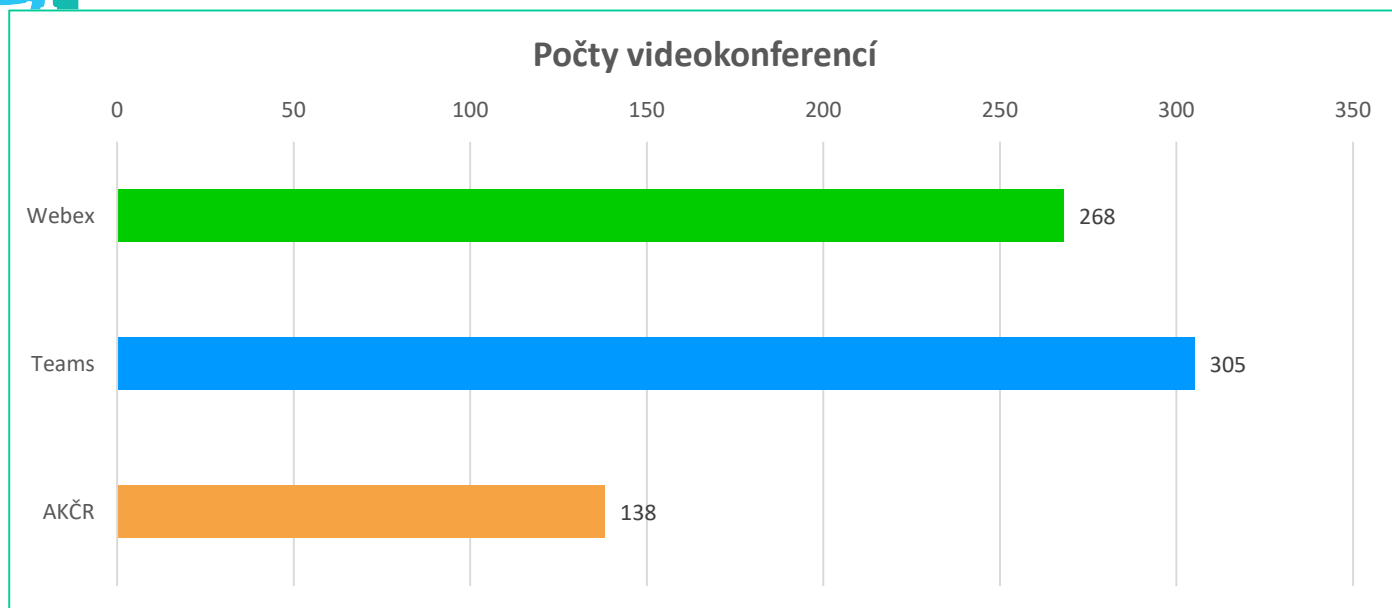
Tisky zajišťuje velkoformátová tiskárna HP Designjet Z5200

Celková délka tisků v metrech

VIDEOKONFERENCE 2021

Videokonference jsou dalším prvkem elektronické komunikace. Významu dosahují v pandemické době, kdy je omezen pohyb osob a počet účastníků akcí. Z pomíjeného a doplňkového způsobu komunikace se postupně stává standardní. Nespornou výhodou je úspora nákladů a času oproti klasickým konferencím, společným schůzkám a poradám.

Microsoft Teams

■ Nejlepší webové stránky města

- Zlaté Hory
- Jeseník
- Mohelnice

■ Nejlepší webové stránky obce

- Vikýřovice
- Mořice
- Vernířovice

■ Kategorie Smart City a nejlepší elektronická služba

- Šumperk: Elektronický zápis do MŠ a ZŠ
- Zlaté Hory: Rezervační systém hřiště
- Hradec-Nová Ves: Hlášení rozhlasem

■ Docházka

Únor - květen – Analýza a implementace dvoustupňového schvalování na krajském úřadě dle našeho zadání a vyhovující potřebám práce na KUOL a požadavkům vedoucích odborů.
srpen– listopad– řešení oprav nedostatků a chyb výpočtů délky pracovní doby na pracovní cestě v docházkovém systému DC3.

■ Kotlíkové dotace

duben – červenec - umožnění dalšího příjmu žádostí na základě navýšení konečné částky stávající dotace. Byl zvolen nový způsob příjmu žádostí. Zakoupen modul RRP na určování pořadí.

■ Dotační titul Obchůdek

září – listopad – zavedení a odladění procesu příjmu nového dotačního titulu „Obchůdek“.

■ Datové sklady

Celý rok – import dat obcí a příspěvkových organizací a import výkazů do datových skladů.

■ Pokrytí hlavní budovy WIFI

Nyní je pokryta celá budova včetně podzemí.

IT UDÁLOSTI ROKU 2021

■ Organizační změny k 1. 7. 2021

Výrazná změna organizační struktury úřadu. Zánik Odboru podpory řízení příspěvkových organizací, rozdělení příslušníků odboru do stávajících nebo nově vzniklých organizačních jednotek. Přesuny uživatelů vyžadovaly maximální nasazení OIT, nově byly nastaveny přístupy uživatelů do systémů, oprávnění k dokumentům a poště při zachování přístupů k původním dokumentům v úložištích.

■ Odpady Olomouckého kraje – web

Odpady Olomouckého kraje

Spolupráce na přípravě výběrového řízení malého rozsahu na web pro nově vznikající společnost Odpady Olomouckého kraje.

■ Smart region

Smart Cities a Smart region jsou obecně definovány jako využití moderních informačních a komunikačních technologií pro efektivní využívání stávajících a hledání nových zdrojů, snižování spotřeby energií, eliminaci zátěží životního prostředí, optimalizaci dopravy a sdílení dat pro veřejné účely. Zapojení do pracovní skupiny eGovernment - podpora vysokorychlostního internetu, eHealth.

■ Penetrační testy

Společnost CESNET provedla penetrační testy zranitelnosti sítě KÚOK.

■ Kontrola NUKIB

V letošním roce proběhla kontrola stavu kybernetické bezpečnosti Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB).

■ inTune

Intune – systém pro správu mobilních zařízení. Byl nasazen v pilotním režimu, plný provoz se předpokládá od 30. 6. 2022.

■ Komise pro informatiku

Celkem proběhlo za rok 2021 8 zasedání. Komise se zabývala pestrou škálou témat, mezi nimi např.: Digitálně technická mapa Olomouckého kraje, připolování optických chrániček k liniovým stavbám, wi-fi na krajském úřadu, rozšíření diskových polí v technologickém centru, kybernetická bezpečnost, páteční síť veřejné správy Olomouckého kraje, web odpadů Olomouckého kraje, open data. Komise přijala 7 usnesení s konkrétními doporučeními Radě Olomouckého kraje.

■ Zásah v sociálních službách v Prostějově

Zhodnocení stavu infrastruktury v konkrétním zařízení, návrh optimalizace provozu počítačové sítě.

■ Útok Exchange

Vlna kyberútoků se nevyhnula ani Olomouckému kraji. Útok na exchange se podařilo včas zachytit a eliminovat tak případně vzniklé škody.

■ Pomoc na magistrátě v Olomouci

Olomoucký magistrát byl plně zasažen kyberútokem, došlo k zablokování celé sítě. OIT poskytl pomoc při znovuzprovoznění systémů, jeho členové se podíleli na nových instalacích a dalších činnostech vedoucích k obnovení provozu.

■ iTOP

Nasazení zkušební verze komplexního „opensource“ provozního IT portálu. Řeší databázi pro správu konfigurací, řízení rizik a změn, poskytuje rychlý a aktuální přehled o IT. Ověřuje se vhodnost zavedení systému do prostředí KÚOK.

■ Nová smlouva MS Enterprise

Uzavřena nová smlouva Microsoft Enterprise na další období.

■ Chráněná území

V květnu 2021 jsme převzali SW „Webová a mapová aplikace pro správu a evidenci chráněných území v Olomouckém kraji“.

■ Digitální a technická mapa

V roce 2021 se pracovalo na podkladech DTM pro zadávací dokumentace na dodávku dat, SW a HW (formuláře OHA, studie proveditelnosti, základní analýzy, jednání s obcemi, průzkumy trh, atd.).

■ Koncepce rozvoje kultury, kreativity a památkové péče Olomouckého kraje 2022 – 2029

Spolupráce s OSR na přípravě části vstupních dat a mapových výstupech pro „Koncepci rozvoje kultury, kreativity a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2022 – 2029“ Odboru sportu, kultury a památkové péče.

■ Dotazníky na PO, info o stavu IT

Proběhlo dotazníkové šetření o stavu prostředků IT na organizacích, zřizovaných Olomouckým krajem.

■ Rozvojová strategie Krajského úřadu Olomouckého kraje

Pro informatiku byl stanoven cíl 2.1. Inovace a rozvoj kvality poskytovaných služeb - zlepšit kvalitu služeb dobře nastaveným a zavedeným systémem řízení procesů, který je podpořen aktivně vyhledávanými podněty zevnitř i zvenčí úřadu. Zvýšit úroveň zabezpečení a ochrany informací. Elektronizace procesů, bezpečné prostředí a ochrana dat, rozvoj infrastruktury a úložišť informačních a komunikačních systémů.

■ Transmise rozšíření

První část propojení nemocničních informačních systémů na informační systém ZZS OK byla dokončena v roce 2015, kdy byly připojeny 3 nemocnice. Na podzim 2021 byl celý systém rozšířen o další 4 zařízení - nemocnice Hranice, Šumperk, Agel Jeseník a Odborný léčebný ústav Paseka.

■ Celý rok byly vytvářeny mapy s přehledy o stavu onemocnění Covid-19.

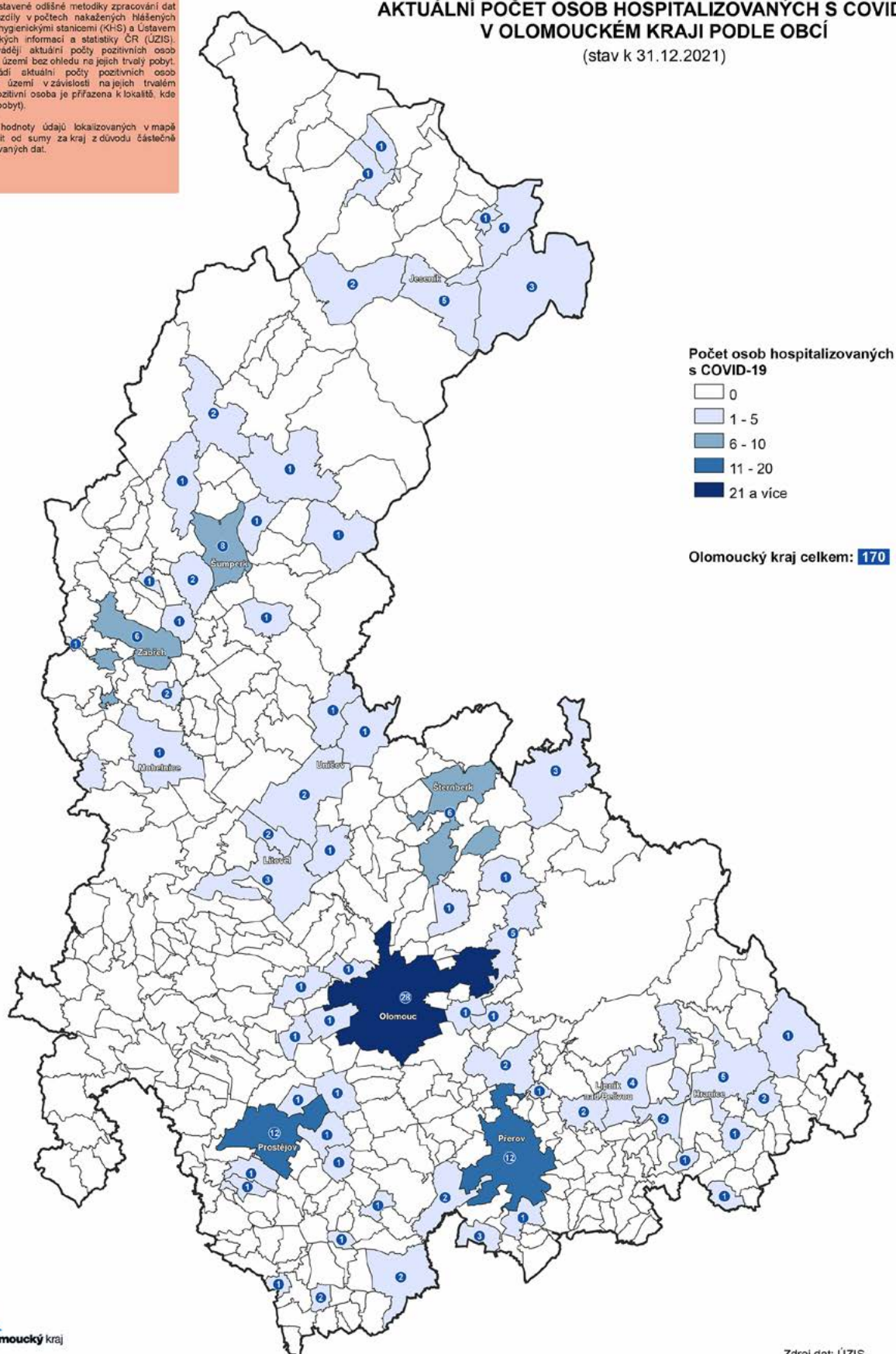
!!! Upozornění !!!

Vlivem nastavené odlišné metodiky zpracování dat existují rozdíly v počtech nakažených hlášených krajskými hygienickými stanicemi (KHS) a Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS). KHS uvádějí aktuální počty pozitivních osob na daném území bez ohledu na jejich trvalý pobyt. ÚZIS uvádí aktuální počty pozitivních osob na daném území v závislosti na jejich trvalém pobytu (pozitivní osoba je přiřazena k lokalitě, kde má trvalý pobyt).

Dále se hodnoty údajů lokalizovaných v mapě mohou lišit od sumy za kraj z důvodu částečné nelokalizovaných dat.

AKTUÁLNÍ POČET OSOB HOSPITALIZOVANÝCH S COVID-19 V OLOMOUCKÉM KRAJI PODLE OBCÍ

(stav k 31.12.2021)

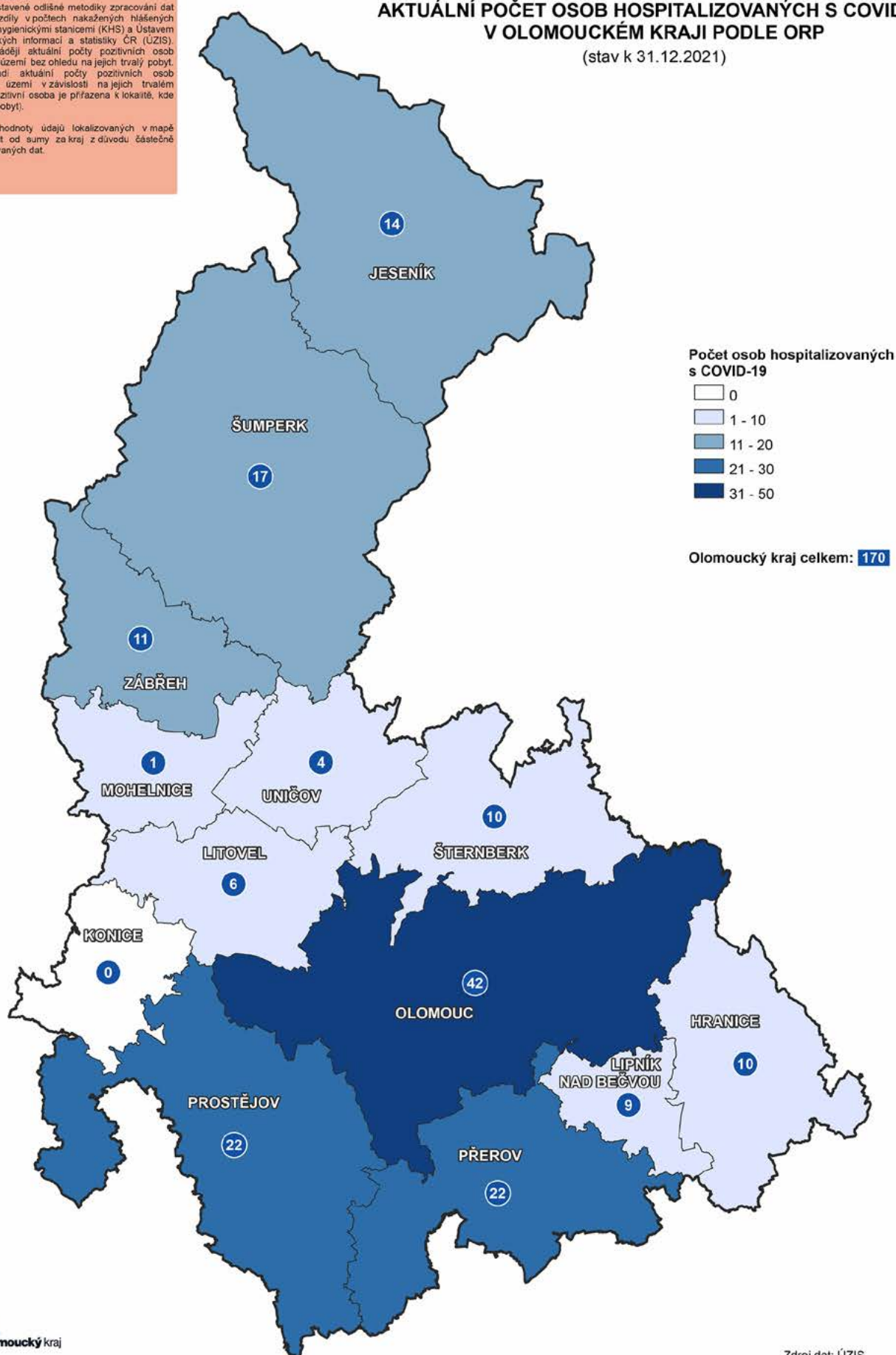
!!! Upozornění !!!

Vlivem nastavení odlišné metodiky zpracování dat existují rozdíly v počtech nakažených hlášených krajskými hygienickými stanicemi (KHS) a Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS). KHS uvádějí aktuální počty pozitivních osob na daném území bez ohledu na jejich trvalý pobyt. ÚZIS uvádí aktuální počty pozitivních osob na daném území v závislosti na jejich trvalém pobytu (pozitivní osoba je přiřazena k lokalitě, kde má trvalý pobyt).

Dále se hodnoty údajů lokalizovaných v mapě mohou lišit od sumy za kraj z důvodu částečně nelokalizovaných dat.

AKTUÁLNÍ POČET OSOB HOSPITALIZOVANÝCH S COVID-19 V OLOMOUCKÉM KRAJI PODLE ORP

(stav k 31.12.2021)

!!! Upozornění !!!

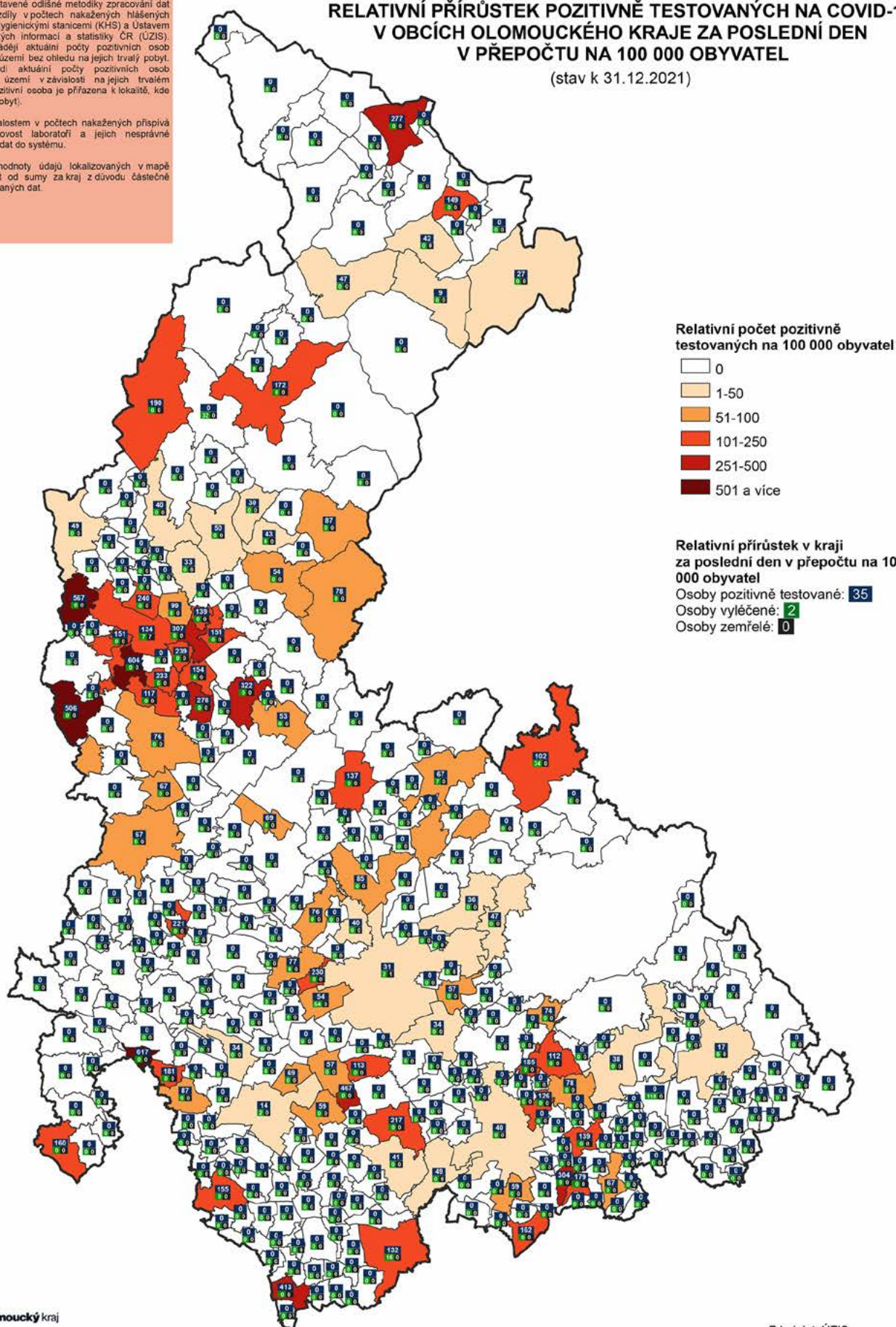
Vlivem nastavené odlišné metodiky zpracování dat existují rozdíly v počtech nakažených hlášených krajskými hygienickými stanicemi (KHS) a Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS). KHS uvádějí aktuální počty pozitivních osob na daném území bez ohledu na jejich trvalý pobyt. ÚZIS uvádí aktuální počty pozitivních osob na daném území v závislosti na jejich trvalém pobytu (pozitivní osoba je přiřazena k lokalitě, kde má trvalý pobyt).

K nesrovnalostem v počtech nakažených přispívá také chybovost laboratorů a jejich nesprávné překlápění dat do systému.

Dále se hodnoty údajů lokalizovaných v mapě mohou lišit od sumy za kraj z důvodu částečně nelokalizovaných dat.

RELATIVNÍ PŘÍRŮSTEK POZITIVNĚ TESTOVANÝCH NA COVID-19 V OBCÍCH OLOMOUCKÉHO KRAJE ZA POSLEDNÍ DEN V PŘEPOČTU NA 100 000 OBYVATEL

(stav k 31.12.2021)

!!! Upozornění !!!

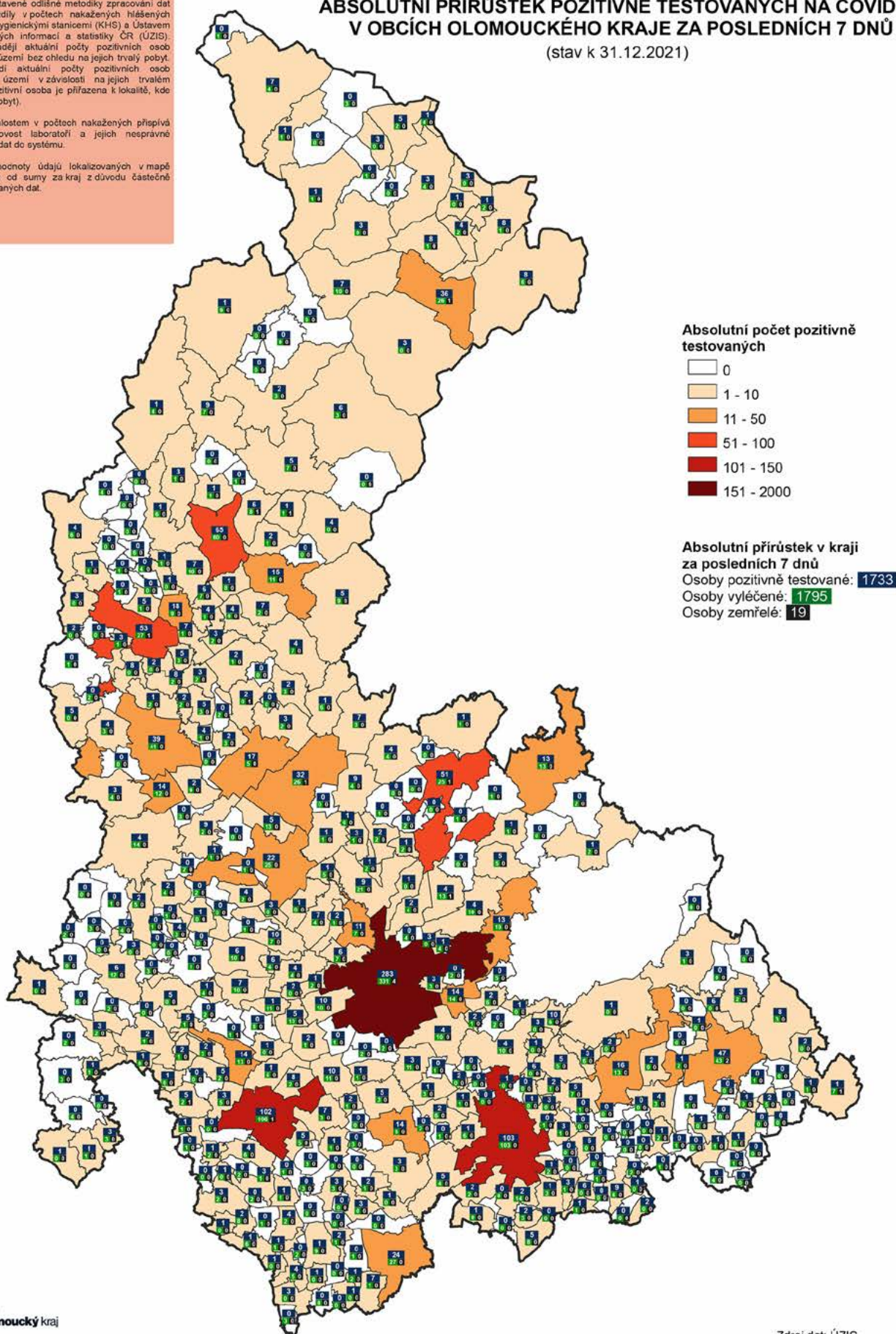
Vlivem nastavení odlišné metodiky zpracování dat existují rozdíly v počtech nakažených hlášených krajskými hygienickými stanicemi (KHS) a Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS). KHS uvádějí aktuální počty pozitivních osob na daném území bez ohledu na jejich trvalý pobyt. ÚZIS uvádí aktuální počty pozitivních osob na daném území v závislosti na jejich trvalém pobytu (pozitivní osoba je přiřazena k lokalitě, kde má trvalý pobyt).

K nesrovnalostem v počtech nakažených přispívá také chybovost laboratorní a jejich nesprávné překlápání dat do systému.

Dále se hodnoty údajů lokalizovaných v mapě mohou lišit od sumy za kraj z důvodu částečné nelokalizovaných dat.

ABSOLUTNÍ PŘÍRŮSTEK POZITIVNĚ TESTOVANÝCH NA COVID-19 V OBCÍCH OLOMOUCKÉHO KRAJE ZA POSLEDNÍCH 7 DNŮ

(stav k 31.12.2021)

©Vydal Odbor informačních technologií jako svou 16. ročenku.
Publikační aktivita získala „**Speciální ocenění**“ *Egovernment The Best*.